Şiir Bilgisi — Deneme

Akıllı Soru · 05.11.2026 · 10 soru

Şiir Bilgisi çalışmalarında şiir, satır düzeni bakımından incelenirken her satır ayrı bir yapı birimi olarak ele alınır.

1. Buna göre şiirin satır düzeniyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Şiirin satırlarından her biri dizedir.

B) Şiirin satırlarından her biri benttir.

C) Şiirin satırlarından her biri beyittir.

D) Şiirin satırlarından her biri nazımdır.

E) Şiirin satırlarından her biri ölçüdür.

Bir şiir incelemesinde “Şiirin satırlarından her biri” ayrı bir unsur olarak gösterilmiştir. İncelemeyi yapan kişi, bu unsurların her biri için aynı terimi kullanmıştır.

2. Buna göre incelemede kullanılan terim aşağıdakilerden hangisidir?

A) Dize

B) Beyit

C) Bent

D) Kıta

E) Nazım birimi

Karacaoğlan'ın şiirlerinde doğa görüntüleri, ses akışı ve hayal gücü birlikte değerlendirilir. Bir metni yalnızca satırlarının sayısına bakarak açıklamak mümkün değildir. Çünkü şiirsel yapı, biçimsel düzenin yanı sıra imge ve ses özellikleriyle de kurulur.

3. Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) İmge ve ses özellikleri, biçimsel düzenin yerine geçerek onu gereksiz kılar.

B) Şiirsel yapı, yalnızca satırların düzenlenmesiyle açıklanabilir.

C) Şiirsel yapıyı belirleyen temel unsur, şairin kullandığı takma addır.

D) Şiirsel yapı, konuşan varlığın gerçek kişi olmasıyla tamamlanır.

E) Şiirsel yapı, biçimsel birimlerle imgesel ve işitsel özelliklerin birleşimine dayanır.

Nâzım Hikmet'in şiirleri incelenirken anlam kadar ses akışı ve hayal dünyası da dikkate alınır. Bu yaklaşım, şiirin tek bir unsurla açıklanamayacağını; ritim, uyum ve imgenin birlikte düşünülmesi gerektiğini ortaya koyar. Dolayısıyla şiir, düzyazıdaki sıradan açıklamadan farklı bir yapı kazanır.

4. Bu parçada aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

A) Şiirsel anlatımın değeri yalnızca anlamı açık aktarmasına bağlıdır.

B) Şiirsel anlatım, şairin kullandığı takma adla tamamlanır.

C) Şiirsel anlatım, öncelikle satırların sayısıyla belirlenir.

D) Şiirsel anlatım, ses ve imge unsurlarının birlikte oluşturduğu bir bütündür.

E) Şiirsel anlatımda konuşan kişinin gerçekliği belirleyici ölçüttür.

Bir şiir incelemesinde, metnin ses örgüsü ile düş dünyasının birlikte kurduğu yapı üzerinde durulmuş; şiirde konuşan sesin de şairle özdeş kabul edilmemesi gerektiği belirtilmiştir.

5. Bu incelemede aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılması beklenir?

A) Divan şairinin takma ad kullanması

B) Şairin şiirdeki konuşanla özdeş olması

C) Şiirde konuşan kişinin söyleyici olması

D) Şiirin yalnızca ses uyumuyla kurulması

E) Şiirin düş gücü ve imgeye dayanması

Nâzım Hikmet'in bir şiiri incelenirken metinde konuşan ses ile eserin gerçek yazarı birbirinden ayrılmıştır. İnceleme, bu sesin metindeki görevine odaklanmıştır.

6. Buna göre incelemede aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

A) Şiirin her satırı bağımsız bir bütündür.

B) Divan şairinin takma adı şiirin sesidir.

C) Şiirin düş gücüne dayanması belirleyicidir.

D) Şiirde konuşan kişiye söyleyici denir.

E) Şiirdeki konuşan ses şairden ayrı düşünülebilir.

Şiir, duygu ve düşünceleri sıradan bir anlatımla aktarmak yerine çağrışımlı görüntüler kurar. Okur, bu görüntüleri zihninde tamamlar ve metnin anlamını düş gücüyle genişletir. Bu yönüyle şiir, açıklamadan çok imgelemeye yaklaşır.

7. Bu parçadan aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Şiir satırlarının dize olarak adlandırıldığı

B) Divan şairlerinin takma ad kullandığı

C) Şiirde konuşanın şair olduğu

D) Şiirin yalnızca ses düzenine dayandığı

E) Şiirin anlam kuruluşunda düş gücünün rol oynadığı

“Gecenin camında mavi bir kapı açılır.”

8. Bu sözde, dış dünyadaki bir varlığın doğrudan açıklanmasından çok zihinde yeni bir görüntü kurulması, şiirin hangi özelliğiyle açıklanabilir?

A) Şiirin seslerin uyumuyla kurulması

B) Şiirin takma ad kullanımını göstermesi

C) Şiirin şairin sesini emanet etmesi

D) Şiirin satır düzenine dayanması

E) Şiirin düş gücüne ve imgeye dayanması

“• Şiir, düş gücüne ve imgeye dayanır.”

9. Bu sözde anılan edebî ürünün satırlarından her birine verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bent

B) Nazım birimi

C) Dize (Mısra)

D) Kıta

E) Beyit

Bir şiir metni, anlam bütünlüğünü oluşturan alt alta sıralanmış satırlardan meydana gelir. Bu satırların her biri, şiirin kuruluşunda ayrı bir birim olarak değerlendirilir.

10. Buna göre bu metindeki her bir satırın şiir bilgisi bakımından karşılığı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Nazım birimi olarak adlandırılır.

B) Beyit olarak adlandırılır.

C) Bent olarak adlandırılır.

D) Mısra çifti olarak adlandırılır.

E) Dize olarak adlandırılır.

Cevap Anahtarı

1. A	2. A	3. E	4. D	5. E
6. E	7. E	8. E	9. C	10. E

Çözümler

1. Şiirin her bir satırı dize olarak adlandırılır. Bent ve beyit, birden fazla dizeyle oluşan nazım birimleridir; nazım genel biçimi, ölçü ise ritim düzenini ifade eder.

2. Verilen bağlamda ayrı ayrı gösterilen unsurlar şiirin satırlarıdır ve bu satırların her biri dize olarak adlandırılır. Beyit, bent, kıta ve nazım birimi aynı tanımı karşılamaz; özellikle bunlar tek satırı değil, daha geniş şiirsel yapıları belirtir.

3. Parça, satır düzeninin tek başına yeterli olmadığını; imge ve ses özelliklerinin de yapıya katıldığını belirtir. Bu nedenle doğru yargı bu unsurların birleşimini kapsar. Diğer yargılar ya bir unsuru bütüne dönüştürür ya da farklı şiir bilgisi terimlerini temel ölçüt sayar.

4. Parça, ritim, ses uyumu ve imgenin birlikte ele alınmasını vurgular. Satır sayısı, konuşan kişinin gerçekliği ve takma ad ise şiirsel anlatımın burada açıklanan temelini oluşturmaz.

5. İncelemede düş dünyası vurgulandığı için şiirin imge ve düş gücüne dayandığı sonucuna varılır. Konuşan sesin şairle özdeş sayılmaması ise karşıt yöndeki okumayı dışlar.

6. Konuşan ses ile gerçek yazarın ayrılması, şiirdeki sesin şairden farklı bir varlık olarak ele alınabileceğini gösterir. Diğer yargılar bu ayrımı açıklamaz.

7. Parça, şiirin çağrışımlı görüntüler kurduğunu ve okurun anlamı düş gücüyle tamamladığını belirtir. Bu nedenle düş gücü anlam kuruluşunda etkilidir.

8. E, zihinde doğrudan bulunmayan bir görüntünün kurulmasını belirtir ve düş gücüyle imgeyi karşılar. D biçimsel satır birimini, C konuşan varlığı, B takma adı, A ise ses uyumunu ifade eder.

9. C, şiirin satırlarından her birini karşılayan terimdir. E iki satırlık nazım birimini, A birden çok dizeden oluşan kümeyi, D bölüm niteliğindeki yapıyı, B ise tek satırı değil daha geniş bir üst kavramı belirtir.

10. Şiirin satırlarından her biri dize olarak adlandırılır. Beyit ve bent, tek satırı değil, birden çok dizeden oluşan nazım birimlerini karşılar; nazım birimi ise daha geniş bir üst kavramdır.